

Inbjudan till öppet seminarium den 14 mars 2018 om hur anslagsmedel bidrar till en bättre djurhälsa och ett bättre smittskydd 2017

Jordbruksverket delar årligen ut medel från anslagsposterna 1:5 och 1:6 till organisationer som på olika sätt arbetar för att förbättra djurhälsan och verkar för ett effektivare smittskydd. Som ett led i att ta tillvara och sprida den kunskap som dessa program och projekt leder till, bjuder Jordbruksverket in till ett öppet seminarium där några av de organisationer som under 2017 bedrivit projekt som helt eller delvis finansierats av anslagsmedel kommer att presentera sitt arbete och de resultat de uppnått.

Vi börjar dagen med kaffe och fralla och därefter sätter vi igång med ett pass om salmonella och VTEC. Efter lunch fortsätter dagen med presentationer om den nya sjukdomen CWD och den strategi man tagit fram för renskötseln. Vi får även höra spännande presentationer om hur vi i framtiden ska kunna övervaka paratuberkulos, förenklad gårdsobduktions metod och preliminärt även om antibiotikaförbrukningen och resistensläget i svenskt vattenbruk.

Tid och plats

Vi kommer att vara i Jordbruksverkets möteslokal Fjället på Vallgatan 8 i Jönköping. Seminariet börjar klockan 9.30 med fika och pågår till 16.00. Det kommer finnas kaffe och fralla framdukat från och med klockan 9.30.

Anmälan

Den som vill delta på seminariet anmäler på [Jordbruksverkets webbplats](#) senast den 9 mars. Eventuella allergier eller specialkost meddelas vid anmälan. Seminariet är kostnadsfritt, lunch bekostas av deltagarna, Jordbruksverket kommer att ha bord reserverade på restaurang Guvernören för de som vill äta där.

Vid frågor kontakta Madeleine Gertzell

madeleine.gertzell@jordbruksverket.se

036-15 58 96

Program

9.30- 10.00	Kaffe och morgonfralla	
10.00- 10.15	Jordbruksverket hälsar välkomna, presentation av anslagen och arbetet med anslagen	<i>SJV</i>
10.15- 10.45	Pilotprojekt ett frivilligt rådgivningskoncept Salmonella	<i>Sofie Andersson, Växa</i>
10.45- 11.15	Bekämpning av salmonella på gårdar med nötköttsproduktion	<i>Anita Jonasson, Gård & Djurhälsan</i>
11.15- 11.45	Underlag för riskbaserad hantering av gödsel från salmonella- och VTEC-smittade besättningar	<i>Josefine Elving, SVA</i>
11.45- 13.00	Lunch till självkostnadspris	<i>Guvernören</i>
13.00- 13.30	Strategi och åtgärdsplan för CWD i renskötseln	<i>Anna-Marja Kaddik, Svenska Samernas Riksförbund (SSR)</i>
13.30- 14.00	Utvärdering av Remote digital autopsy (en förenklad gårdsobduktionsmetod)	<i>Karin Alvåsen, SLU</i>
14.00- 14.45	Framtidens övervakningsstrategier för paratuberkulos; modellering och pilotprojekt med utvärdering av nya testmetoder	<i>Jenny Frössling, SVA</i>
14.45- 15.10	Kaffe och kaka	
15.10- 15.40	<i>Preliminärt:</i> Övervakning av antibiotikaförbrukning och resistensläge inom svenskt vattenbruk	<i>Charlotte Axén, SVA</i>
15.40- 16.00	Avrundning och sammanfattning av dagen	<i>SJV</i>

Kort presentation av de olika programpunkterna

Pilotprojekt ett frivilligt rådgivningskoncept Salmonella

Växa Sverige har tillsammans med Jordbruksverket och SVA tagit fram ett koncept för frivillig rådgivning på mjölkgårdar där antikroppar för salmonella har påvisats. Metoden bygger på att djurhållare, gårdens personal och veterinär tillsammans identifierar den enskilda besättningens viktigaste smittvägar med hjälp av en poängsatt riskbedömning och gör en handlingsplan där ett fåtal åtgärder prioriteras. Syftet är att hanteringen ska bli så enkel och kostnadseffektiv som möjligt och att man ska utnyttja djurhållarens förmåga till problemlösning på den egna gården. Besättningar med påvisade antikroppar som deltar i projektet får inga restriktioner från Jordbruksverket. På så sätt kan antikroppsanalyser användas som ”näringens verktyg” för att kunna jobba mer proaktivt med salmonella.

Bekämpning av salmonella på gårdar med nötköttsproduktion

En ny modell för salmonellabekämpning kommer att omfatta både mjölk och nötköttsproduktionen. Förutsättningar och utmaningar skiljer dock mellan de olika produktionsformerna. Föredraget kommer att handla om svensk nötköttsproduktion och salmonellabekämpning enligt nuvarande modell samt om utmaningar framåt.

Underlag för riskbaserad hantering av gödsel från salmonella- och VTEC-smittade besättningar

Spridning av smittad gödsel till åkermark utgör en möjlig transportväg för smittämnen in i foder- och livsmedelskedjan. Sannolikheten för att detta sker varierar dock stort utifrån exempelvis lokala förutsättningar och koncentration av smittämnen i den gödsel som sprids. Inom projektet har så väl riskfaktorer för spridning av smitta via identifierad spridningsväg samt riskreducerande åtgärder identifierats i syfte att bygga ett underlag för riskbaserad hantering av gödsel från salmonella- och VTEC-smittade besättningar. Genomfört projekt begränsas till gödsel från nötkreatur och nötkreatur som den mottagliga värden för smitta.

Strategi och åtgärdsplan för CWD i renskötseln

Grunden för en långsiktig, livskraftig och hållbar renskötsel med friska renar bygger på naturbete och fri strövning. Den fria strövningen kan också vara en utmaning då eventuella sjukdomar kan spridas på större områden genom att renarna vandrar. Samtidigt ökar risken för smittspridning inom den specifika renhjorden än mer om renarna samlas för tätt ihop. Under föredraget går vi först igenom grunderna hur renskötseln fungerar och sedan de strategier som renskötseln arbetar med att ta fram för att minska risken för eventuell smittspridning inom renskötselområdet.

Utvärdering av Remote digital autopsy (en förenklad gårdsobduktionsmetod)

”Remote digital autopsy” är en metod för att öka kunskapen om varför nötkreatur dör. Metoden, som är utvecklad i Kanada, innebär att en förenklad obduktion utförs på gården. När ett djur dött öppnar man bukhålan och fotograferar utvalda organ. Dessa bilder laddas upp till en databas och med hjälp av bilderna, samt eventuell sjukdomshistorik, ställs en presumtiv diagnos. Förhoppningen är att denna obduktionsmetod ska kunna komplettera ordinarie obduktioner (som sker på obduktionsplats), samt

leda till att fler nötkreatur får en säkrare dödsorsak. I detta pilotprojekt har vi utbildat 16 svenska veterinärer i metoden och utvärderat hur Remote digital autopsy lämpar sig under svenska förhållanden. Utvärderingen har fokuserat på metodens tillförlitlighet och det praktiska genomförandet.

Framtidens övervakningsstrategier för paratuberkulos; modellering och pilotprojekt med utvärdering av nya testmetoder

Paratuberkulos är en svårkontrollerad och allvarlig sjukdom som Sverige har prioriterat högt sedan en lång tid tillbaka. Sverige är unikt i världen i att vi har hävdat att vi är fria, eller så gott som fria, från sjukdomen. Det påståendet, och möjligheten att överhuvudtaget kontrollera paratuberkulos, har dock ifrågasatts. I det här projektet har vi modellerat möjliga spridningsmönster och undersökt övervakningsalternativ i de svenska nötkreaturspopulationerna. Dessutom har vi testat svenska serumprover och tankmjölkprover för att undersöka möjligheten att visa frihet från paratuberkulos med hjälp av antikroppsundersökningar.

Övervakning av antibiotikaförbrukning och resistensläge inom svenskt vattenbruk

Antibiotikafoder används i vattenbruket för behandling av bakterieorsakade sjukdomar. Under 2017 har SVA diagnostiserat totalt 29 utbrott av bakteriella infektioner i svenska fiskodlingar. Vi kommer att presentera uppgifter om, hur mycket, och vilka antibiotika som förskrivits och också hur behandlingarna har fungerat. Behandlingsresultatet är baserat på enkäter som besvarats av förskrivande veterinär och av fiskodlingsföretagen. Under senare år har vi sett en ökad förekomst av resistens mot oxolinsyra och oxytetracyklin men däremot inte mot florfenikol. Årets utökade resistensundersökningar av fler bakterieisolat vid ett och samma sjukdomsutbrott, ger underlag för det nuvarande resistensläget.

